

Van de voorzitter

De Werkgroep Geschiedenis bestaat uit zeven leden; de namen zijn vermeld op de website van de NVvW ([Werkgroep Geschiedenis](#)).

We proberen, individueel en gezamenlijk, de belangstelling voor en kennis van geschiedenis van wiskunde en van wiskundeonderwijs te bevorderen. Dat doen we onder meer via onderwijs aan aanstaande leraren en andere studenten, publicatie van artikelen, blogs en boeken, het geven van workshops, deelname aan conferenties en niet te vergeten, het jaarlijkse symposium voor leraren, studenten en andere belangstellenden.

In deze nieuwsbrief lees je de aankondiging van dit symposium op 27 september a.s. over de geschiedenis van de statistiek. Daarnaast schrijven we over een kwartetspel met vrouwelijke wiskundigen, over het Bartjens rekendictee dat op 12 mei plaatsvond, en besteden we aandacht aan het overlijden van Bert Zwaneveld, een regelmatige bezoeker van onze activiteiten.

Namens de werkgroep wens ik u veel leesplezier.

Jenneke Krüger

Aankondiging 31e symposium: Ta-daaa Data!

De werkgroep Geschiedenis organiseert op zaterdag 27 september in Utrecht symposium nr. XXXI over Geschiedenis van de Statistiek in de 19e en 20e eeuw, met als titel **Ta-daaa, Data!**

Er zijn dit jaar vier sprekers. Emma Mojet (University College, Universiteit Utrecht) onderzoekt de ontwikkeling van de statistiek als vakgebied in relatie tot andere vakgebieden, waarbij Adolphe Quetelet (1796-1874) een interessante rol speelde. Elske de Waal (Freudenthal Instituut, Universiteit Utrecht) vertelt over haar onderzoek naar het IOWO-project Kijk op Kans uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Marieke Gelderblom (Freudenthal Instituut, Universiteit Utrecht) belicht de opkomst van de grafische methode in de statistiek in de tweede helft van de negentiende eeuw. We zijn bijzonder trots dat we een spreker van de University of Greenwich bereid hebben gevonden om te komen spreken. Noel-Ann Bradshaw zal een Engelstalige lezing geven over Florence Nightingale (1820-1910), hoe ze data gebruikte, beheerde en interpreteerde om levens te redden.

Programma:

- 9.30 Inloop deelnemers met koffie en thee
- 10.00 Opening door Marjolein Kool (dagvoorzitter)
- 10.05 Emma Mojet (University College, Universiteit Utrecht)
Een statistische methode: Adolphe Quetelet en de geschiedenis van statistiek
- 11.05 Pauze met koffie en thee
- 11.25 Elske de Waal (Freudenthal Instituut, Universiteit Utrecht)
Kijk op Kans – democratisering van het wiskundeonderwijs in de jaren '70
- 12.25 Lunch
- 13.30 Marieke Gelderblom (Freudenthal Instituut, Universiteit Utrecht)
Statistiek vormgegeven – de grafische methode in Nederland
- 14.30 Pauze met koffie en thee
- 14.50 Noel-Ann Bradshaw (University of Greenwich)
Florence Nightingale – how she used, managed and explained data to save lives (Engelstalige lezing)
- 15:50 Afsluiting door de dagvoorzitter
- 16.00 Napraten met een drankje

Alle verdere informatie (waaronder de abstracts en een aanmeldformulier) is te vinden op:

<https://www.nvww.nl/werkgroepen/werkgroep-geschiedenis/symposia/ta-daaa-data/>

Kwartetten met vrouwelijke wiskundigen

Door Jenneke

Door de groep WikiWiskundeVrouwen (WWV) is een kwartetspel gemaakt over vrouwelijke wiskundigen.

Het bevat 52 kaartjes over 13 vrouwelijke wiskundigen, van Ada Lovelace, geboren in 1815, tot Maryam Mirzakhani, geboren in 1977. Alle wiskundigen staan op de bekende poster *Women in Mathematics* (Vrouwen in wiskunde).

Tijdens de NWD is gekwartet in de workshop van de initiatiefnemer en ontwerper, Hanneke Abbenhuis. WWV is nu op zoek naar een partner voor de distributie van het spel, om verspreiding tegen kostprijs mogelijk te maken.

Informatie: jenneke.kruger@gmail.com

In memoriam Bert Zwaneveld (1946-2025)

Door Jenneke

Bert Zwaneveld overleed op 30 april. Hij was op veel manieren betrokken bij het voortgezet onderwijs in wiskunde en informatica. Ook in de geschiedenis van het wiskundeonderwijs in Nederland en België was hij geïnteresseerd. Hij bezocht regelmatig de symposia van onze Werkgroep Geschiedenis van wiskunde en haar voorgangers, waar hij ook een paar keer spreker was. Zijn belangstelling was vooral gericht op de 20e eeuw, vanaf ongeveer 1950.

Bert bleef tot het laatst bezig met onderzoek en nam ook deel aan internationale conferenties, zoals de tweejaarlijkse International Conference on the History of Mathematics Education. Een van zijn laatste artikelen, samen met Martinus van Hoorn, verscheen in het maartnummer van Euclides dit jaar, over de eerste vrouw in de redactie van Euclides.

Bert liet zich kennen als een rustige, altijd vriendelijke en belangstellende persoon. Helaas ging zijn gezondheid de laatste jaren merkbaar achteruit.

Door Peter en Desiree

Wat deze editie van het rekendictee verder bijzonder maakte, was dat Marjolein ook gebeurtenissen uit haar eigen carrière en persoonlijke leven in de introductieverhalen van verschillende opgaven had verwerkt. Zo leerden we haar nog beter kennen. Daarnaast hadden de vraagstukken stevast raakvlakken met opvallende personen en gebeurtenissen uit 2025. Zo kwamen Trump en Poetin onvermijdelijk langs, maar ook Jutta Leerdam en een boze wolf. De verbouwing van de Tweede Kamer vormde de aanleiding voor een leuk rekenprobleem, evenals het Eurovisie-songfestival en het televisieprogramma Winter vol Liefde.

We zijn als werkgroep Geschiedenis heel blij dat Marjolein lid blijft van onze werkgroep. Ze is ook gewoon weer dagvoorzitter bij het komende symposium Tadaaa-data! over de geschiedenis van de

statistiek (waarover meer elders in deze nieuwsbrief). Verder wensen we haar natuurlijk wel veel plezier bij het invullen van de meer dan verdiende vrije tijd.

Of er in de toekomst nog een rekendictee georganiseerd gaat worden, dat is nog niet bekend. We hopen het van harte.

Jubileumeditie ESU in Portugal in 2026

Door Desiree

Van 20 tot en met 24 juli (2026) vindt de tiende European Summer University (ESU) on History and Epistemology in Mathematics Education plaats in Aveiro (Portugal).

De eerste ESU werd georganiseerd in Montpellier (Frankrijk) in 1993. Sindsdien zijn er met succes ESU's georganiseerd op verschillende plaatsen in Europa: Braga (Portugal), 1996; Louvain-la-Neuve en Leuven (België), 1999; Uppsala (Zweden), 2004; Praag (Tsjechië), 2007; Wenen (Oostenrijk), 2010; Kopenhagen (Denemarken), 2014, Oslo (Noorwegen), 2018, Salerno (Italië), 2022.

ESU's zijn altijd inhoudelijk erg interessant en zeker ook toegankelijk voor wiskundedocenten van allerlei niveaus, met interesse in geschiedenis van de wiskunde en wiskundeonderwijs.

Het programma en de activiteiten van ESU-10 zullen rond zeven algemene thema's worden gestructureerd.

1. Het integreren van geschiedenis en historische epistemologie van de wiskunde in het wiskundeonderwijs.
2. Integratie van de geschiedenis van de wiskunde in klaslokalen (curricula, cursussen, tekstboeken, ervaringen, originele historische bronnen en allerlei materiaal).
3. Geschiedenis van de wiskunde in de lerarenopleiding.
4. Wiskunde en haar relatie tot wetenschap, technologie en kunst: historische kwesties en sociaal-culturele aspecten in relatie tot interdisciplinair onderwijs en leren.
5. Onderwerpen in de geschiedenis van het wiskundeonderwijs.
6. Wiskunde en culturen.
7. Geschiedenis van de wiskunde in Portugeessprekende landen.

Tot en met 31 oktober 2025 kunnen samenvattingen van voorstellen voor alle soorten activiteiten worden ingediend. Half december 2025 ontvang je dan bericht van aanvaarding of niet van de ingediende voorstellen. Je kunt ook deelnemen zonder zelf een voorstel in te dienen.

Zie de 1e aankondiging voor meer informatie over het indienen van voorstellen:

https://esu10.sciencesconf.org/data/pages/250514_ESU10_1stAnnouncement_1.pdf

Of <https://esu10.sciencesconf.org/> voor meer informatie over de conferentie in zijn geheel.